



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Petra Pospíšila ve věci

žalobců: a) **A. S.**
b) **J. S.**
oba zastoupeni advokátem JUDr. Tomášem Těmínem, Ph.D.
sídlem Karlovo náměstí 559/28, 120 00 Praha

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha

za účasti: **město Chropyně**
sídlem nám. Svobody 29, 768 11 Chropyně

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 9. 2016, č. j. 72750/ENV/15, 1657/570/15, ve znění opravného usnesení ze dne 11. 10. 2016, č. j. 69231/ENV/16, 1884/570/16,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobci **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Výše označeným rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobců a potvrdil rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje (dále také jen „Krajský úřad“) ze dne 10. 8. 2015, č. j. KUZL 49661/2015 ŽPZE-PP (dále také jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž Krajský úřad rozhodl o námitkách žalobců proti návrhu na vyhlášení Přírodní památky Záříčské louky. Krajský úřad ve věci rozhodoval již podruhé (první rozhodnutí ve věci žalovaný k odvolání žalobců zrušil a věc vrátil Krajskému úřadu k dalšímu řízení); rozhodoval přitom o námitkách osoby zúčastněné na řízení a žalobců, vlastníků nemovitostí dotčených navrhovanou ochranou, proti návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území, Přírodní památky Morava-Chropýňský luh, který byl Krajským úřadem oznámen pod č. j. KUZL 10849/2013 ze dne 4. 2. 2013 podle § 40 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), resp. ve vztahu k návrhu Přírodní památky Záříčské louky, včetně ochranného pásma, a to po změně právní úpravy, která umožnila nevyhlášovat k ochraně formou zvláště chráněných území (či smluvní ochrany) celé evropsky významné lokality, nýbrž omezila tuto zákonnou povinnost pouze na ta území, u nichž jde o ochranu stanovišť některých evropsky významných druhů, přičemž na zbytku těchto území, nepokrytých smluvní či zvláštní ochranou, byla zakotvena tzv. základní ochrana (dle § 45c zákona o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 349/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 161/1999 Sb., kterým se vyhlašuje Národní park České Švýcarsko, a mění se zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů), ve spojení s přílohou 2 vyhlášky č. 166/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s vytvářením soustavy NATURA 2000, kdy tato právní úprava implementuje pro území České republiky směrnici 92/43/EHS ze dne 21. května 1992 o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (dále jen „Směrnice o stanovištích“). V důsledku zmíněné změny právní úpravy se předmětem ochrany stali v rámci navrhované přírodní památky pouze motýli druhu modrásek bahenní a ohniváček černočárný.
2. Krajský úřad ve svém rozhodnutí ze dne 10. 8. 2015, č. j. KUZL 49661/2015 ŽPZE-PP, rozhodl konkrétně tak, že částečně vyhověl námitce žalobců a hranici zvláště chráněného území (přírodní památky) upravil dle přílohy 1 a 2 svého rozhodnutí; v příslušné námitce žalobci uváděli, že Krajský úřad v návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území vymezil území, na němž se má vyhlásit zvláště chráněné území, aniž by konkrétně uvedl, z jakého důvodu se navrhuje dané vyhlášení přírodní památky právě na takto vymezeném území, kdy v návrhu na její vyhlášení nejsou uvedeny žádné podrobné skutečnosti ani podklady, z nichž by vyplývalo, na kterých konkrétních pozemcích se jednotlivé předměty ochrany vyskytují, což činí návrh neurčitým; dle žalobců z § 45c odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny vyplývalo, že zvláště chráněné území nemusí být vyhlášeno na celém území evropsky významné lokality, ale může dojít k jeho vyhlášení na části evropsky významné lokality, a to tam, kde jsou ochranná opatření smysluplná. V rámci druhé námítky, které nebylo vyhověno, žalobci uváděli, že nesouhlasí s návrhem plochy na vyhlášení Přírodní památky Záříčské louky, nedávají souhlas k začlenění jejich pozemků do návrhu ochranného pásma dané přírodní památky a žádají o změnu plochy přírodní památky, tedy bez jejich pozemků; zároveň žalobci namítali, že vyhlášení zvláště chráněného území by

výrazným způsobem omezilo výkon vlastnických práv k dotčeným nemovitostem; nastalo by také nepřipustné omezení, kdy v tomto směru žalobce chrání zákony České republiky a Listina základních práv a svobod.

3. Proti shora specifikovanému rozhodnutí podali žalobci žalobu, v jejímž rámci navrhli, aby soud rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, popř. aby zrušil i rozhodnutí Krajského úřadu.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

4. Ve včas podané žalobě žalobci namítli především nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Na jejich podrobné a strukturované námitky proti návrhu na vyhlášení předmětné přírodní památky se jim totiž nedostalo adekvátní odpovědi. Zejména se to týkalo zásadní námitky spočívající v nedostatečném prozkoumání výskytu dotčených druhů motýlů. Dále se žalovaný adekvátně nevypořádal s námitkami směřujícími k rozsahu navrhované přírodní památky ve vztahu k podkladům pro prokázání výskytu chráněných druhů motýlů. Co se týká námitek ohledně tvaru a území přírodní památky, nevyjádřil se žalovaný k povaze metodických pokynů, kterými se správní orgány měly řídit. Nedostatečná je také reakce na odkaz žalobců na to, že do území přírodní památky nebylo zařazeno biologicky daleko hodnotnější území. Žalobci se rovněž nedočkali odpovědi na to, proč je ochranné pásmo přírodní památky stanoveno převážně na jejich pozemcích, a nikoli na pozemcích jiných, a to ve vazbě na příslušnou metodiku. Většinu námitek žalobců žalovaný vypořádal tím, že jejich námitky přesahují rámec zákona o ochraně přírody a krajiny, že proces vyhlášení přírodní památky je procesem legislativním, a tím, že metodické pokyny Ministerstva životního prostředí nejsou závazné.
5. Dle žalobců byl dále skutkový stav zjištěn na základě nepoužitelných podkladů. Pokud v těchto souvislostech žalovaný uvedl, že proces vyhlášení přírodní památky je procesem legislativním a v rámci řízení o námitkách vlastníků nelze jakkoli přezkoumávat kvalitu příslušných podkladů, jedná se o natolik závažné odborné pochybení a nesprávný postup, že rozhodnutí žalovaného musí být nutně vadné. Správní orgány totiž měly přezkoumat všechny podklady pro svá rozhodnutí. Zároveň nechali žalobci v průběhu správního řízení zpracovat nezávislé a aktuální biologické hodnocení předmětné lokality, jímž chtěli podpořit své námitky proti odbornosti a úplnosti podkladů prokazujících výskyt chráněných druhů motýlů. Ačkoli byli žalobci Krajským úřadem požádáni o předložení tohoto nového hodnocení, žalovaný nevyčkal na jeho předložení a vydal napadené rozhodnutí s nepřezkoumatelným odůvodněním. V tomto ohledu žalobci odkazují na zmíněné komplexní biologické hodnocení zpracované Ing. Mgr. M. P., autorizovanou osobou dle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny, ve kterém Ing. Mgr. P. analyzoval návrh na vyhlášení Přírodní památky Záříčské louky a podklady pro úpravy jejího vymezení dle skutečného výskytu významných druhů, a dospěl k závěru o závažných nedostatecích návrhu, jeho neadekvátnosti ve vztahu k přírodním podmínkám v místě, nedostatečnosti či neprůkaznosti podkladů majících prokázat výskyt modrásků bahenních a ohniváček černočárných v místě, a vůbec nesprávném vymezení území přírodní památky.
6. Z výše uvedeného žalobci dovozují, že pokud Krajský úřad i žalovaný ve věci vycházeli z nálezových databází Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky, z inventarizačních průzkumů a plánů péče, pak výskyt chráněných druhů motýlů nebyl těmito podklady prokázán. Faktické průzkumy daného území probíhaly v roce 2008, což

je pro oblast biologie natolik vzdálená doba, že data získaná v tomto čase již nejsou použitelná. Aktuální podklady správní orgány neshromáždily, naopak vycházely z podkladů nepoužitelných.

7. Žalovaný se také nedostatečně či nesprávně vypořádal s námitkou žalobců týkající se rozporu návrhu přírodní památky s Metodikou vyhlášení přírodních rezervací a přírodních památek Ministerstva životního prostředí ze dne 20. 12. 2011 (dále jen „Metodika“). Žalovaný jednak naprosto neakceptovatelně tvrdil, že pro něj Metodika není závazná, resp. není závazným právním předpisem, a proto dle ní nemusí postupovat a dodržovat ji. V rozporu s Metodikou je přitom „amébovitý“ tvar navržené přírodní památky a nesprávné vymezení ochranného pásma; dále skutečnost, že na celé ploše navrhovaného území ochranného pásma se chráněné duhy motýlů v podstatě nevyskytují a nevyskytují se dokonce ani na území navrhované přírodní památky, kdy, rovněž v rozporu s Metodikou, bylo stanoveno území přírodní památky a ochranného pásma na místech, která mají vyložené konfliktní charakter. Zde jde zejména o to, že se v lokalitě nachází nevýhradní ložisko štěrkopísku Chropyně, že vyhlášením přírodní památky v aktuálním rozsahu dojde k výraznému zhoršení ochrany a následného využití ložiskové území štěrkopísků, jakož i k následným komplikacím při povolení těžby. Význam tohoto ložiska žalovaný bagatelizuje a opomíjí konkrétní argumentaci žalobců, že existuje silný veřejný zájem na zahájení těžby předmětného ložiska.
8. Žalobci konečně uvedli, že dle napadeného rozhodnutí žalovaný nepovažoval za nutné vyčkávat výsledků podrobného biologického hodnocení, které bylo dokončováno v průběhu odvolacího řízení, neboť bylo třeba dát přednost čerpání případných finančních prostředků vyčleněných pro dokončení vyhlášení přírodní památky a náležitostí s tím spojených. Tím dal žalovaný najevo lhostejnost k tomu, zda se v daném území nachází chráněné druhy živočichů, nakolik je dotčená lokalita hodnotná apod.; jediným zájmem žalovaného je zájem ekonomický, a to na čerpání vyčleněných finančních prostředků. To však jde proti všem principům, na kterých je ochrana přírody a krajiny postavena. Naopak jsou to právě žalobci, jejichž prvotním zájmem bylo zjištění skutečného a objektivního výskytu chráněných živočichů. Jimi vypracovanému odbornému biologickému hodnocení a inventarizaci však nebyl přisouzen jakýkoli význam a správní orgány upřednostnily ekonomické zájmy před zájmy ochrany přírody a krajiny.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě a další reakce účastníků řízení

9. Ve vyjádření k žalobě žalovaný vyjádřil názor, že je namístě žalobu odmítnout pro nepřípustnost daného návrhu, a to dle § 46 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“); dle § 70 písm. a) s. ř. s. jsou totiž úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. ze soudního přezkoumání vyloučeny; podle § 68 písm. e) s. ř. s. je žaloba nepřípustná, jestli se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí, které je ze soudního přezkumu vyloučeno. V tomto směru tak žalovaný uvádí, že rozhodnutí o námitkách vlastníků pozemků k předloženému návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území a stanovení ochranného pásma dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny samo o sobě nezasahuje do práv a povinností vlastníků. K případnému dotčení dojde až v důsledku vyhlášení zvláště chráněného území, což se děje prostřednictvím nařízení kraje, nikoli rozhodnutím o námitkách. K zásahu do práv vlastníků může dojít také rozhodnutím o výjimkách dle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny, nikoli však nyní napadeným rozhodnutím. Tento názor zastává i Městský soud

v Praze ve svém usnesení ze dne 12. 12. 2016, č. j. 11 A 186/2014-32 (všechna zde uvedená rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz).

10. Pokud by žaloba nebyla odmítnuta, domnívá se žalovaný, že by měla být zamítnuta. V první řadě je toho mínění, že vyhláovací proces zvláště chráněného území je převážně procesem legislativním, kdy jediný prostor – pohříchu velmi úzký – pro aktivitu vlastníků nemovitostí v území, nabízí § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny. Předmětem takového řízení je zejména proporcionalita možného omezení vlastnických práv. Pakliže žalobci namítali procedurální nesprávnosti celého procesu, včetně údajných rozporů s Metodikou, vznášeli námitky proti plánu péče a napadali i rozsah navrženého území a ochranného pásma i ve vztahu k pozemkům jiných vlastníků, nemohly být tyto námitky akceptovány, neboť přesahují předmět řízení dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny. Pokud jde o návrh plánu péče, zveřejňuje se s návrhem na vyhlášení zvláště chráněného území, ale vypořádání námitek a schvalování plánu probíhá dle § 38 zákona o ochraně přírody a krajiny.
11. Podklady pro vymezení zvláště chráněného území a ochranného pásma považuje žalovaný za dostatečné. Zde poukázal zejména na podklady, které nechal v průběhu odvolacího řízení vyhotovit, a se kterými žalobce seznámil dopisem ze dne 28. 1. 2016. V těchto souvislostech žalovaný připomenul algoritmus, jakým dochází k vyhlášení evropsky významných lokalit a v jejich rámci jednotlivých forem zvláště chráněných území.
12. I přes základ, který v případě zvláštní územní ochrany spadá pod legislativní proces, žalovaný zkoumal existenci a obsah odborných podkladů vypracovaných statní odbornou organizací ochrany přírody – Agenturou ochrany přírody a krajiny České republiky, kdy tyto podklady jsou objektivním a odborným východiskem pro další postup Krajského úřadu; žalovaný je však nezkoumal z hlediska jejich odborné věcné správnosti a optimálnosti odborného řešení. Nakonec i důkazní materiály, které překládali žalobci, svědčí o tom, že výskyt dotčených druhů motýlů je v předmětném území potvrzen, ačkoli zpracovatelé těchto materiálů dodaných žalobci ne zcela pochopili příslušné podkladové dokumenty.
13. Za mylný považuje žalovaný názor žalobců na závaznost Metodiky. V tomto směru odkazuje na to, jakými právními předpisy a dalšími akty se v přenesené působnosti řídí kraje – dle § 30 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení); daná Metodika do toho vymezení nespadá. Žalobci navíc nesprávně interpretují judikaturu Nejvyššího správního soudu, o kterou opírají svou argumentaci. Navíc žalovaný poukazuje na to, že v daném případě jde o odborné vymezení ploch pro územní ochranu daných druhů a postup pro účely vyhlášení přírodní památky formou obecně závazného předpisu, ovšem s přihlédnutím k rozhodnutí o vypořádání námitek vlastníků pozemků; výsledná podoba obecně závazného předpisu tak může být odlišná, nemůže však pro vlastníky pozemků být méně příznivá než rozhodnutí o návrhu (o námitkách).
14. Dle žalovaného je obsahem správního řízení směřujícího k rozhodnutí o námitkách vlastníka otázka, zda vyhlášení územní ochrany je adekvátním zásahem v souvislosti s mírou omezení jeho vlastnických práv. V daném případě však byl konstatován současný stav omezení vlastnických práv žalobců daný existencí významných krajinných prvků vodní tok a údolní niva, existencí evropsky významné lokality v místě a přítomností zvláště chráněných druhů živočichů. Omezení tu byla tedy dána již dříve a nová omezení v souvislosti se zřízením přírodní památky nevznikla prakticky žádná (s výjimkou

administrativního zatížení); žalobci naopak mohou být zvýhodněni příslušnými dotačními programy, či mohou žádat náhradu dle § 58 zákona o ochraně přírody a krajiny. Do práv žalobců bylo oproti stavu předcházejícímu přijetí návrhu na vyhlášení přírodní památky zasaženo minimálně a nezávažně oproti povinnosti zabezpečit územní ochranu předmětných druhů motýlů, pro něž byla mj. evropsky významná lokalita vyhlášena.

15. Lichá je také argumentace žalobců ochranou ložiska šterkopísku jako veřejného zájmu. Jednak záměr těžby představil jiný subjekt než žalobci, a navíc dané území bylo z územní ochrany vyjmuto. Nedochozí tak k zásahu do práv žalobců. Není dán zvláštní veřejný zájem, resp. povinnost žalobců ložisko vytěžit či otevírat těžbu právě zde, když v okolí jsou další ložiska šterkopísku.
16. Na repliku žalovaného reagovali žalobci vlastním podáním ze dne 24. 5. 2017, v němž na prvním místě zpochybnili závěry žalovaného o potřebě odmítnutí žaloby. Uvedli, že rozhodnutí o námitkách vlastníků je třeba považovat za rozhodnutí v materiálním smyslu, které podléhá soudnímu přezkumu. Vyhlášení přírodní památky nařízením kraje je jen formálním dokončením celého procesu. Přijetí myšlenek žalovaného by znamenalo, že proces vyhlásování přírodní památky by byl zcela nekontrolovatelný (ve vztahu k zásahu do práv soukromých osob), přičemž proti nařízení kraje by vlastníci dotčených nemovitostí nemohli podat opravný prostředek a museli by se spolehnout pouze na dozor příslušného ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu. Pakliže jsou dle judikatury Nejvyššího správního soudu samostatně přezkoumatelná i závazná stanoviska, o to více by soudnímu přezkumu mělo podléhat nyní napadené rozhodnutí. O soudní přezkoumatelnosti daného typu rozhodnutí přímo svědčí rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2015, č. j. 6 As 304/2014-50, jakož i některá rozhodnutí Městského soudu v Praze.
17. Žalobci se také nedomnívají, že by podali námitky, které by přesahovaly možný rozsah námitek dotčených vlastníků. Námitky se totiž dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny mohly vztahovat i na území, která se nenachází na jejich pozemcích; dotčena mohou být práva vlastníků i v situaci, kdy přírodní památka zasahuje i pozemky, které nejsou ve vlastnictví dotčeného vlastníka, ale tyto pozemky potřebuje vlastník například pro zajištění přístupu ke svým pozemkům. V konkrétním případě tak ochranné pásmo nedůvodně postihuje přístupovou cestu, která vede k pozemkům, na nichž je situováno ložisko šterkopísku a významně tak omezuje možnost vytěžení tohoto ložiska. Přípustné byly i námitky týkající se procedurálních nesprávností i odkazy na plány péče, kdy tak měla být ilustrována zastaralost údajů svědčících o výskytu zvláště chráněných druhů motýlů.
18. K podkladům pro rozhodnutí správních orgánů žalobci uvedli, že jim nelze slepě důvěřovat, i když jsou dokumenty odbornými, a to zejména za situace, kdy jsou zastaralé. Faktické průzkumy daného území probíhaly v roce 2008, což je pro oblast biologie natolik vzdálená doba, že zjištěná data jsou již nepoužitelná. Nelze vyhlásit přírodní památku a zasáhnout tak do práv třetích osob na základě neaktuálních podkladů; *ad absurdum* by tak žalovaný mohl vyházet ze zjištění starých např. 50 let. Není korektní ani argumentace žalovaného, že i z podkladů předložených žalobci vyplývá, že chráněné druhy motýlů se na předmětném území vyskytují. Zjištěna totiž byla zanedbatelná množství jedinců, pokud se někde vyskytovali, tak na jiném území, než které má tvořit plochu přírodní památky. Za takové situace silné omezení vlastnického práva žalobců nemůže uspět v testu proporcionality. V tomto smyslu je také třeba hodnotit význam a účel přírodní památky, a

to ve vazbě na výjimečnost daného území i z hlediska výskytu chráněných druhů a ve střetu s vlastnickými právy třetích osob. V těchto souvislostech žalobci připomínají, že ekonomický zájem, nikoli environmentální, na vyhlášení přírodní památky explicitně žalovaný uvedl v žalobou napadeném rozhodnutí.

19. Dle žalobců je také plně aplikovatelná judikatura správních soudů týkající se závaznosti správní praxe a s tím souvisejících metodik ústředních (nadřízených) správních orgánů. Příslušnou Metodiku tak bylo třeba respektovat, jak vyplývá i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2014, č. j. 4 Afs 161/2014-46.
20. Daňové, dotační či jiné zvýhodnění žalobců v důsledku vyhlášení přírodní památky nepovažují žalobci za relevantní, neboť jim tato skutečnost nemůže nijak kompenzovat objektivní omezení vlastnického práva.
21. Za liché považují žalobci i argumenty žalovaného týkající se ložiska šterkopísku. Veřejný zájem na jejich ochraně vyplývá přímo z Ústavy, z čl. 7. Pozemky žalobců s ložiskem šterkopísku sice byly z území přírodní památky vyjmuty, avšak do této plochy jsou naopak zahrnuty i další pozemky žalobců, které mají či budou mít přímou souvislost s těžbou nevyhrazeného nerostu, a které se v budoucnu stanou vyloženě konfliktními. Ložisko šterkopísku bylo v daném případě zcela odříznuto od ostatních pozemků a přístupových cest; při plánovaném využití ložiska narazí žalobci na existenci přírodní památky.
22. K této reakci žalobců se vyjádřil žalovaný podáním ze dne 21. 7. 2017. Setrval přitom na svém názoru na potřebu odmítnutí žaloby, neboť napadené rozhodnutí nezakládá žádné omezení práv vlastníků, o jejichž námitkách se rozhoduje.
23. Žalobci ve smyslu § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny mají oprávnění vznášet jen takové námitky, které se týkají cizích pozemků v takovém rozsahu, v jakém dochází přímo a bezprostředně k dotčení jejich vlastních práv. Napadené rozhodnutí také nezpůsobuje ztížený přístup k dalším pozemkům žalobců, v době vydání rozhodnutí také neměli právo k těžbě na svých pozemcích. Ochranné pásmo nijak neomezuje práva k používání pozemků a přístup na jiné pozemky. Navíc průzkumy zadané žalobci potvrzují po odborné stránce výskyt chráněných druhů motýlů v dotčené lokalitě.
24. Žalobci dle žalovaného také zkreslují důvody, pro které žalovaný rozhodl bez dalšího biologického hodnocení; není pravdou, že tomu tak bylo z důvodů finančních. Nové hodnocení totiž nebylo zapotřebí, a proto také nebylo třeba vyčkávat, až žalobci dodají vlastní podklady.
25. Podle žalovaného jsou vlastníci pozemků s výskytem zvláště chráněných druhů omezení všichni stejně. Týká se to také vlastníků pozemků v evropsky významných lokalitách a rovněž všech vlastníků pozemků v místě významných krajinných prvků. Rozdílnost těchto omezení, která vyplývají ze zákona, se liší pouze s ohledem na věcné potřeby a charakter chráněných součástí přírody. Stejně tak tomu je, pokud jde o vlastníky pozemků ve zvláště chráněném území. Žalobou napadené rozhodnutí žalobce nijak neomezuje, omezení vzniká v důsledku právního předpisu – nařízení kraje. V důsledku toho jsou pak omezení zákonnými ustanoveními o zákazech či souhlasech v těchto územích a jejich ochranném pásmu. Žádné jiné zákazy či povinnosti k vyžádání si souhlasu k činností v ochranném pásmu do zřizovacího právního předpisu nebyly zahrnuty. Vlastnická práva jsou pak omezena v souvislosti s ochranou přírody a krajiny ve vazbě na čl. 35 odst. 3

Listiny základních práv a svobod, kdy příslušné dotační a jiné programy mají motivovat k plnění zákonných povinností vlastníků a také k ochraně přírody. Zda je těžba šterkopísku v rozporu se zvláštní ochranou pozemků v přírodní památce, bude předmětem příslušných řízení nejen před orgány ochrany přírody. Rozhodnutí o námitkách vlastníků výsledek takových řízení nijak nepředjímá. Přitom z existence evidovaného nevyhrazeného ložiska (šterkopísku) nikterak nevyplyvá – bez příslušných správních řízení – možnost šterkopísek těžit; také z právních předpisů nevyplyvá povinnost k jeho těžbě.

26. Opětovně se k podání žalovaného žalobci vyjádřili v písemnosti ze dne 23. 1. 2018. V první řadě uvedli, že bez ohledu na následné nařízení kraje o vyhlášení přírodní památky práva žalobců omezuje rozhodnutí o námitkách vlastníků nemovitostí. Ve zbytku k tomuto bodu žalobci odkázali na svá dřívější vyjádření.
27. Dále podle žalobců může k dotčení jejich práv v kontextu § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny dojít nejen přímo, tj. vyhlášením památky v prostoru těchto pozemků, ale také nepřímo, kdy pozemky sice vyjmuté z plochy přírodní památky jsou přístupné pouze přes pozemky, na kterých byla vyhlášena přírodní památka nebo ochranné pásmo. I v takovém případě dochází k ovlivnění vlastnického práva. To se týká v nynějším případě zejména přístupové cesty k ložisku šterkopísku.
28. Žalobci též nesouhlasí s názorem žalovaného, že v daném území nedostačovala ochrana dle § 45c zákona o ochraně přírody a krajiny a bylo třeba zřídit přírodní památku. To by platilo pouze za situace, kdyby odborné podklady nepochybně prokázaly, že se na dotčeném území vyskytují zvláště chráněné druhy živočichů. V tomto kontextu také byla porušena práva žalobců – jejich legitimní očekávání, když je Krajský úřad výzvou ze dne 3. 8. 206, č. j. KUZL 54341/2016, vyzval, aby poskytli nové podrobné biologické hodnocení prováděné v lokalitě Záříčské louky, které doloží, kde se skutečně nachází předměty ochrany, a kde tedy má být vyhlášena přírodní památka. K překvapení žalobců však následně bylo toto odborné biologické hodnocení, na jehož pořízení žalobci vynaložili stovky tisíc korun, ignorováno.
29. Žalobci se taktéž domnívají, že jejich vlastnické právo bylo žalobou napadeným rozhodnutím reálně omezeno. Existence evropsky významné lokality neospravedlňuje jakékoli další omezení vlastnického práva, například v důsledku vyhlášení přírodní památky. Existence evropsky významné lokality tak nutně neznamená, že na daném území musí být vyhlášena přírodní památka. Děje se tomu tak pouze v případě, že na základě odborných podkladů orgán ochrany přírody dospěje k závěru, že výskyt chráněných druhů v dané lokalitě je natolik významný, že je zapotřebí zvýšit úroveň ochrany. Přitom Přírodní památka Záříčské louky byla vyhlášena pouze na zlomku území evropsky významné lokality a na zlomku původně navrhované výměry přírodní památky, což jen dokládá skutečnost, že Krajský úřad neměl řádné odborné podklady k učinění závěru, kde se předmět ochrany ve skutečnosti nachází, protože jinak by území přírodní památky tak dramaticky nezmenšoval.
30. Konečně žalobci uvádí, že je dán veřejný zájem na těžbě předmětného šterkopískového ložiska. Potřeba kontinuální produkce šterkopísku, jakož i dalších stavebních materiálů, vyplývá ze Státní surovinové politiky České republiky. Z ní se jednoznačně podává, že je třeba vytvořit územní předpoklady pro otvírku nových ložisek, která by mohla být vytěžena pro účely zachování potřebné míry produkce. Z toho se dle žalobců podává vztah k čl. 7 Ústavy a také nesprávnost závěrů žalovaného.

31. Další reakci na stanovisko žalobců představuje vyjádření žalovaného ze dne 2. 5. 2018. Z § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny dle něj plyne, že kromě obcí a krajů mohou podat námitky jen vlastníci nemovitých věcí dotčených ochranou, a to ještě jen takové, z nichž plyne dotčení ve výkonu práv nebo povinností, tedy jde pouze o práva a povinnosti, které jsou obsahem práva vlastnického. Žalobci tak nemohou podávat námitky z důvodu dotčení práv a povinností k pozemkům, které nevlastní, ať už k nim mají nějaký právní titul čili nic.
32. Dále žalovaný uvádí, že v přípisě žalobců ze dne 25. 7. 2016, označeném jako doplnění odvolání, žalobci žádali o doplnění spisu o nové klíčové doklady, kdy v danou dobu mělo být dokončováno podrobné biologické hodnocení. Krajský úřad toto doplnění zaslal žalovanému pod č. j. KULZ 61549/2016 ze dne 8. 9. 2016. Krajský úřad však do spisu nezařadil výzvu žalobcům k předložení biologického hodnocení, kdy celou záležitost objasňuje ředitel Krajského úřadu v odpovědi žalobcům ze dne 4. 11. 2016, č. j. 71002/2016. Z daných dokumentů vyplývá, že interpretace žalobců je zavádějící, jelikož orgán ochrany přírody neukládal žalobcům povinnost vypracovat a předložit biologické hodnocení – k tomu ani neměl zákonné zmocnění. Ve smyslu § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny měli žalobci možnost takové hodnocení předložit, avšak to neznamena, že by Krajský úřad rozhodl o nezbytnosti provedení přírodovědného průzkumu dotčených pozemků a písemného hodnocení vlivu zamýšleného zásahu na rostliny a živočichy; nebylo tedy ani povinností žalobců takový dokument předkládat. Krajský úřad žalobce pouze formálně vyzval, aby své odvolání doplnili o poklad, na který se odvolávají. Ten žalobci nedodali až do doby rozhodnutí žalovaného a žalovaný zdůvodnil, proč takový materiál nepovažoval za relevantní pro své rozhodnutí. Nebylo tedy o co opřít tvrzené legitimní očekávání žalobců, že jimi zajištěné biologické hodnocení dané lokality bude vzato v úvahu.
33. Poslední z replik adresovali soudu žalobci v písemnosti ze dne 12. 7. 2018, v níž dovozují široké možnosti vznášení námitek dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny. Dle tohoto ustanovení je rozhodné dotčení práv a povinností vlastníků, nikoli pouze dotčení jejich pozemků. V daném případě pozemky, na nichž je plánována těžba štěrkopísku, sice byly vyjmuty z plochy přírodní památky, ale jediná možná příjezdová cesta je na pozemcích, které byly účelově zahrnuty do plochy ochranného pásma přírodní památky s cílem omezit možnosti zahájení těžby štěrkopísku. Podle názorů žalobců tak jejich námitky mohly směřovat i vůči pozemkům, které nejsou v jejich vlastnictví, protože i vyhlášení přírodní památky (resp. ochranného pásma) na těchto pozemcích ovlivňuje výkon práv a povinností na jimi vlastněných pozemcích. Žalobci však připomínají, že vlastní i pozemky zahrnuté do ochranného pásma přírodní památky. Jejich námitky tak byly zcela oprávněné, neboť se vztahovaly jak právům a povinnostem týkajících se pozemků výslovně nezahrnutých do plochy přírodní památky, tak i pozemků zahrnutých do této plochy a jejího ochranného pásma.
34. Závěrem žalobci uvádějí, že Krajský úřad jednoznačně vzal na vědomí, že žalobci zpracovávají nezávislé a aktuální biologické hodnocení dané lokality. V tomto smyslu je také Krajský úřad vyzval k předložení tohoto dokumentu a vzbudil v žalobcích legitimní očekávání, že k tomuto hodnocení bude přihlédnuto. Za dané situace, a s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem věci, byla správními orgány obou stupňů porušena procesní práva žalobců, pakliže tyto orgány nevyčkaly na předložení předmětného biologického hodnocení. Nepřípustné také je, že výzva Krajského úřadu ze dne 3. 8. 2016, č. j. KUZL

54341/2016 nebyla zařazena do spisu, což je jednak nepřípustné, jednak to odporuje § 17 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“). Navíc Krajský úřad i žalovaný tvrzením, že žalobci nepředložili příslušné biologické hodnocení včas, ignorují, že biologické hodnocení obsahují jarní a letní aspekt, proto bylo těžko možné očekávat, že v srpnu či září roku 2016, kdy ještě potřebné hodnocení probíhá, bude již celý podklad k dispozici. Je o to závažnější, že tento fakt nezná orgán ochrany přírody. Žalobci posléze předložili biologické hodnocení, a to nejdříve, jak to bylo možné; chtěli přitom disponovat skutečně přesným a objektivním biologickým hodnocením, nikoli jako Krajský úřad nekompletními a zastaralými podklady.

IV. Ústní jednání

35. Při ústním jednání žalobci žalovaný navázali na svá dřívější písemná podání a vyjádření ve věci. Žalobci pak v první řadě uvedli, že dle jejich názoru je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné, a to z důvodu nedostatečného odůvodnění.
36. Správní orgány si dle žalobců dále neopatřily vhodné a dostatečně vypovídající podklady. Použité podklady byly zastaralé a neúplné, což žalobci doložili vlastním biologickým hodnocením lokality. V důsledku toho bylo území přírodní památky stanoveno tam, kde se chráněné druhy živočichů nevyskytují a naopak tam, kde se vyskytují, se přírodní památka nenachází.
37. Dle žalobců bylo také nesmyslně vymezeno ochranné pásmo přírodní památky. To tak u celé přírodní památky tvoří pásmo o hloubce 50 m, pouze v severní části, na pozemcích žalobců je stanoveno rozsáhleji. Přitom se v této části nenachází nic, pro co by se muselo stanovovat takto velké území jakožto ochranné pásmo. Navíc se jedná o porušení Metodiky, která stanoví, jak má být ochranné pásmo vyhlášováno. K tomu pak přistupuje amébovitý tvar celé přírodní památky a vymezení ochranného pásma, které nedává smysl.
38. Je také třeba vzít v potaz, že se v místě nachází nevyhrazené ložisko šterkopísku, což správní orgány nezohlednily. Ze zřetele bylo správními orgány rovněž puštěno to, že dané území se do budoucna stane vyloženě konfliktní. Zároveň není rozhodné, zda v daném místě hodlají těžit přímo žalobci, nebo zda to má v úmyslu, na pozemcích žalobců, jiný subjekt.
39. Dle žalobců je důležitá také skutečnost, že reálnou možnost obrany mají jen v této fázi – proti rozhodnutí o námitkách, neboť v případě nařízení kraje, jímž se přírodní památka nakonec vyhláší, žádným opravným prostředkem nebo prostředkem nápravy nedisponují.
40. Žalobci jsou toho názoru, že vyhlášení dané přírodní památky probíhá v rozporu se zákonem, kdy chráněna by takto měla být jen skutečně významná místa. Naopak v nynější věci bylo rozhodnuto tak, jak to odpovídá konceptu vrchnostenského rozhodování – bez ohledu na vlastníky pozemků v dané lokalitě. Odborné podklady prokazují, že správní orgány chybovaly, pokud rozhodovaly podle zastaralých a neúplných podkladů. Ty totiž musí být jasné, nestačí pouhé domněnky. Proto si také žalobci objednali biologický průzkum místa, aby byly podmínky tam panující objektivně zjištěny (Ing. Mgr. P., který dané hodnocení vypracoval, je přitom uznávaným a certifikovaným odborníkem na danou agendu a dané území).
41. Rovněž žalovaný, jak již bylo řečeno, odkázal na svá písemná podání ve věci. Předmětem řízení ve věci jsou přitom dotčená práva vlastníků nemovitostí, žalobci však napadají něco,

co se jich částečně netýká. Metodika, které se žalobci dovolávají, navíc v rozhodnou dobu nebyla zcela aktuální. Týkala se totiž situace vymezování evropsky významných lokalit, kdy následně byl zákon o ochraně přírody a krajiny novelizován, což se projevilo v tom, že územní ochrana se v rámci evropsky významných lokalit omezila jen na vymezené zvláště chráněné druhy; dříve mělo být chráněno území celé evropsky významné lokality.

42. Je pravdou, že v blízkosti přírodní památky se nachází ložisko šterkopísku, u kterého je dán zájem o těžbu. Zvláště chráněného území se však tento fakt nedotýká. Navíc ve věci tak budou dotčeny pouze zájmy právnické osoby, která zde hodlá těžit a nepřímo žalobce a), který je „majitelem“ této právnické osoby.
43. Žalovaný znovu zopakoval, že dle jeho názoru se žalobou napadené rozhodnutí práv a povinností žalobců nedotýká; tak je tomu až v případě následného nařízení kraje, jímž je přírodní památka vyhlášována. Co se však týká dotčení práv žalobců, pokud by tedy bylo dáno, je toto dotčení minimální, neboť jejich pak jejich práva jsou omezena již existencí evropsky významné lokality, v místě se vyskytujícím krajinným prvkem či přítomností zvláště chráněný druhů živočichů. Už tyto skutečnosti mají na postavení žalobců vliv. Další vlivy vyhlášení přírodní památky pak spočívají jen v tom, že žalobci budou muset v budoucnu eventuálně žádat o příslušné výjimky a souhlasy. Navíc se žalobci dovolávají práv ve vztahu k pozemkům, jejichž nejsou majiteli.
44. Žalovaný věc uzavřel tak, že trvá na svém názoru vyjádřeném v napadeném rozhodnutí. Zjištěná data k evropsky významné lokalitě garantovala Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky. Nejde o to, co si o věci myslí sám žalovaný, nýbrž k čemu dospěje zmíněný garant, který je odbornou státní organizací. Pakliže v místě byly zjištěny zvláště chráněné druhy živočichů, byla dána povinnost přírodní památku vyhlásit.
45. V rámci ústního jednání soud provedl důkazy, které strany doložily ke svým tvrzením, a které nebyly součástí správního spisu. Jednalo se v první řadě o materiál z roku 2016 zaslaný žalobci, jehož autorem je Ing. Mgr. M. P., označený jako „Odborný biologický podklad“, „Analýza návrhu vyhlášení Přírodní památky Morava – Chropynské louky a podklady pro úpravy vymezení dle skutečného výskytu významných druhů“ (dále jen „Odborný biologický podklad Ing. Mgr. M. P.“). Dále soud jako důkaz provedl materiál z roku 2016 Ing. J. S. a J. D. označený jako „Inventarizace modráska bahenního (*Phengaris nausithous*), modráska očkovaného (*Phengaris telejus*) a ohniváčka černočárnného (*Lycaena dispar*)“, „Závěrečná zpráva“, „Monitoring druhu: modrásek bahenní *Phengaris nausithous* (Bergsträsser, 1779), Modrásek očkovaný *Phengaris telejus* (Bergsträsser, 1779) a ohniváček černočárnný *Lycaena dispar* (Haworth, [1802] Chropyně – Zářící, Zlínský kraj“ (dále jen „S., J., D., J. Inventarizace“). Dalším provedeným důkazem byl dopis Krajského úřadu, adresovaný žalobcům, ze dne 3. 8. 2016, č. j. KUZL 54341/2016 (jím byli žalobci vyzváni k předložení nově zpracovaného biologického hodnocení), a odpověď ředitele Krajského úřadu ze dne 4. 11. 2016, č. j. 71002/2016, jímž ředitel Krajského úřadu reagoval na stížnost žalobců dle § 175 správního řádu, která se týkala právě výzvy Krajského úřadu ze dne 3. 8. 2016, č. j. KUZL 54341/2016, a následného postupu Krajského úřadu (výzva ze dne 3. 8. 2016, č. j. KUZL 54341/2016, byla se souhlasem strany provedena prostřednictvím citace předmětného materiálu uvedené ve vyjádření žalovaného ze dne 2. 5. 2018). Soud jako důkaz provedl rovněž Metodiku (zejména žalobci zmiňované části Metodiky).

V. Posouzení věci soudem

V.a) Skutkové okolnosti věci

46. Soud přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí správního orgánu prvního stupně včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
47. Z věcného hlediska soud uvádí, že dne 29. 10. 2013 nabylo účinnosti nařízení č. 318/2013 Sb., o stanovení národního seznamu evropsky významných lokalit. Nařízení č. 318/2013 Sb. tak dle § 45a odst. 2 a § 45c odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 218/2004 Sb. a zákona č. 349/2009 Sb., dle § 1 odst. 1 stanovilo, že „[n]a národní seznam evropsky významných lokalit se zařazují lokality uvedené v přílohách č. 1 až 1075 tohoto nařízení“.
48. Dle § 1 odst. 2 nařízení č. 318/2013 Sb. „[v]ymezení jednotlivých evropsky významných lokalit obsahuje
- a) název evropsky významné lokality (dále jen „lokalita“), její zeměpisnou polohu včetně mapy lokality znázorňující orientační vedení hranic lokality, její rozlohu,
 - b) údaje o tom, které typy evropských stanovišť a které evropsky významné druhy, vyžadující územní ochranu, se na lokalitě přirozeně vyskytují, a
 - c) údaje o tom, v jaké kategorii zvláště chráněných území se navrhuje lokalitu nebo její část vyhlásit v případě, že ochrana lokality nebo její části dosud není zajištěna vyhlášením zvláště chráněného území, není chráněna smluvně anebo pokud pro zachování příznivého stavu předmětu ochrany nebude dostatečná ochrana lokality nebo její části podle § 45c odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. V případě, že má být zvláště chráněným územím vyhlášena pouze část lokality, je za příslušnou kategorií uvedeno slovo „část“.
49. Projednávaného případu se týká příloha č. 931 nařízení č. 318/2013 Sb., dle které byla vymezena evropsky významná lokalita Morava - Chropýňský luh, kdy navrhovanými kategoriemi zvláště chráněných území byly: národní přírodní rezervace – část a přírodní památka – část. Dva z pěti evropsky významných druhů živočichů představovali motýli druhu modrásek bahenní (dříve označovaný také jako *maculinea nausithous*) a ohniváček černočárný (*Lycena dispar*).
50. S ohledem na skutečnost, že nařízení č. 318/2013 Sb. stanovilo na rozdíl od minulosti kategorii ochrany přírodní památka jen pro část území předmětné evropsky významné lokality, Krajský úřad doplnil spis o upravený návrh plánu péče o Přírodní památku Záříčské louky, kdy s úpravou hranice se Krajský úřad rozhodl upravit i název zvláště chráněného území na Přírodní památka Záříčské louky, který měl lépe vystihovat lokalizaci zvláště chráněného území (samostatné řízení o záměru vyhlásit zvláště chráněné území, Přírodní památku Morava – Chropýňský luh, oznámil Krajský úřad dle § 40 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny dopisem ze dne 28. 2. 2013, č. j. KUZL 10849/2013).
51. Dne 15. 8. 2013 Krajský úřad pod č. j. KUZL 52735/2013 oznámil dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny zahájení řízení o námitkách k návrhu na vyhlášení dané přírodní památky (původně Přírodní památka Morava – Chropýňský luh, později Přírodní památka Záříčské louky – viz výše). Dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny platí, že „[p]ísemné námitky k předloženému návrhu mohou uplatnit dotčené obce a kraje ve lhůtě 90 dnů od obdržení návrhu a vlastníci nemovitostí dotčených navrhovanou ochranou ve lhůtě 90 dnů od doručení písemného oznámení o předložení návrhu k projednání, má-li být takové písemné oznámení vlastníkově nemovitosti zasláno, jinak ve lhůtě 90 dnů ode dne zveřejnění oznámení podle odstavce 2, popřípadě doručení oznámení veřejnou vyhláškou podle odstavce 3.

Námítky proti návrhu podle odstavce 2 se podávají orgánu ochrany přírody příslušnému k vyhlášení zvláště chráněného území nebo jeho ochranného pásma, námítky podle odstavce 3 Ministerstvu životního prostředí; k námítkám uplatněným po uvedené lhůtě se nepřihlíží. Vlastník je oprávněn uplatnit námítky jen proti takovému navrženému způsobu nebo rozsahu ochrany, jímž by byl dotčen ve výkonu svých práv nebo povinností. Orgán ochrany přírody rozhodne o došlých námítkách do 60 dnů od uplynutí lhůty pro uplatnění námítek. O jednotlivých námítkách se rozhodne zpravidla ve společném řízení. Orgán ochrany přírody uvede návrh do souladu s námítkami, kterým bylo vyhověno.“

52. Právě v řízení dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny bylo napadené rozhodnutí, jakož i rozhodnutí Krajského úřadu, jak již bylo uvedeno shora, přijato.

V.b) Otázka odmítnutí žaloby

53. V první řadě se soud musel vypořádat s otázkou, zda není namístež žalobu odmítnout, jak to navrhoval žalovaný. V tomto smyslu by teoreticky bylo skutečně možné vycházet z usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2016, č. j. 11 A 186/2014-32, kterým byla odmítnuta žaloba vlastníka proti rozhodnutí o námítkách vydanému dle § 40 odst. 4 zákona o přírodě a krajiny, kdy se toto rozhodnutí týkalo návrhu na vyhlášení Chráněné krajinné oblasti Brdy. Ve vyjádření k žalobě žalovaný argumentaci Městského soudu v Praze přebírá, kdy v souladu s ním tvrdí, že daný typ rozhodnutí nezasahuje ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. do veřejných subjektivních práv vlastníka nemovitostí (či do jeho právní sféry), kdy k tomuto zásah dojde až vyhlášením zvláště chráněného území či rozhodnutím orgánu ochrany přírody o výjimce ze zákazů v chráněném území. I dle zmíněného usnesení Městského soudu v Praze by tak měla být žaloba odmítnuta pro nepřípustnost dle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 65 odst. 1, § 70 písm. a) a § 68 písm. e) s. ř. s.
54. Při hodnocení této otázky však zdejší soud nemohl přehlédnout, že tentýž senát Městského soudu v Praze již dříve typově stejnou žalobu (proti rozhodnutí dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny) věcně projednal – viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14. 1. 2015, č. j. 11 A 367/2011-31, aniž by v tomto rozsudku povahu daného rozhodnutí jako rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. jakkoli zpochybnil (resp. tematizoval). V usnesení ze dne 12. 12. 2016, č. j. 11 A 186/2014-32, se pak Městský soud v Praze odklonem od své vlastní judikatury nezabýval.
55. Proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2016, č. j. 11 A 186/2014-32, nebyla podána kasační stížnost, v této věci tak není zřejmý případný názor Nejvyššího správního soudu. Implicitně však Nejvyšší správní soud své stanovisko zaujal v rozsudku ze dne 29. 4. 2015, č. j. 6 As 304/2014-50. V něm taktéž posuzoval problematiku rozhodnutí o námítkách dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny (námítky proti návrhu na vyhlášení zvláště chráněného území na pozemcích žalobců). Přitom v předcházejícím řízení Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 9. 2014, č. j. 3 A 180/2011-91, žalobu zamítl (tedy věcně projednal) a ani Nejvyšší správní soud následně ve svém rozsudku nijak nekonstatoval, že by se v daném případě snad mělo jednat o úkon správního podléhající výluce ze soudního přezkumu (že se tedy nejedná o rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.).
56. Lze sice uznat, jak tvrdí žalovaný, že ve zmíněném řízení před Nejvyšším správním soudem nebyla otázka nepřípustnosti žaloby vznesena, přesto se zdejší soud domnívá, že implicitně Nejvyšší správní soud v daném ohledu svůj názor vyjádřil, když se celou záležitostí věcně zabýval. V tomto směru Krajský soud v Brně shledává nepoměrně větší

míru „závaznosti“ rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pro svůj další postup, než je tomu v případě usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. 12. 2016, č. j. 11 A 186/2014-32. Navíc by soud měl z moci úřední po celou dobu řízení zkoumat, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž v dané věci lze mít za to, že Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že tomu tak bylo a žaloba byla věcně projednatelná.

57. K odlišení se od odmítavých závěrů Městského soudu v Praze vede zdejší soud také to, že je to právě řízení o námitkách dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny, v jehož rámci může dotčený vlastník efektivně chránit svá veřejná subjektivní práva. Zřízení zvláště chráněného území (kategorie zvláště chráněných území viz § 14 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny), kam spadá i přírodní památka [§ 14 odst. 2 písm. f) zákona o ochraně přírody a krajiny] se děje cestou nařízení kraje (§ 77a odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny). V této fázi již ovšem efektivní formou ochrany svých práv vlastník nedisponuje. V případě nařízení kraje je již vlastník odkázán na dozorové mechanismy ministerstva nebo jiného ústředního správního úřadu dle § 83 krajského zřízení. Možnost ingerence vlastníka do takového procesu je minimální. Rozhodná „bitva“ se tedy z hlediska práv a povinností dotčeného vlastníka vede právě v rámci řízení dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny. Pakliže žalovaný odkazuje na pozdější přezkum např. rozhodnutí o výjimkách ze zákazů ve zvláště chráněných územích dle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny, bylo by tímto paušalizujícím argumentem v podstatě možné odmítnout projednávání všech námitek dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny a toto řízení by se stalo fakticky zbytečným. Navíc v případě rozhodování dle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny je již „hřiště vykolíkováno“ režimem už dříve zřízeného zvláště chráněného území, pro jehož konstituování je z hlediska ochrany veřejných subjektivních práv vlastníků klíčová právě fáze dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny; nelze tak již mít bez dalšího za to, že v situaci rozhodování o námitkách dotčeného vlastníka a v rámci řízení dle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny je pozice tohoto vlastníka totožná. To však neznamená, jak vyplývá i z tohoto rozsudku níže, že by skutečnost, že o některých otázkách může být následně rozhodováno v řízení dle § 43 zákona o ochraně přírody a krajiny, byla irelevantní; záleží na konkrétní povaze a předmětu konkrétní zvažované námítky.
58. Materiální povaha rozhodnutí dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny je podporována také tím, že (částečně formální) dovršení procesu konstituování zvláště chráněného území prostřednictvím nařízení obce je již významně determinováno právě rozhodnutím o námitkách dotčených vlastníků. V tomto ohledu lze odkázat na § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny (v relevantním znění), dle kterého „[o]mezení vlastníků dotčených nemovitostí nebo rozsah ochrany podle právního předpisu, kterým se vyhláší nebo mění zvláště chráněné území nebo jeho ochranné pásmo nebo vymezují či upravují zóny ochrany národního parku či chráněné krajinné oblasti, nesmí přesáhnout rozsah omezení nebo rozsah ochrany vyplývajících z návrhu podle odstavce 1, upraveného podle rozhodnutí o námitkách podle odstavce 2 nebo 3, pokud by tím byly zpřísněny nebo rozšířeny dosavadní ochranné podmínky nebo rozsah ochrany území“. Podpůrně je možné poukázat také na to, že v tomto smyslu stojí rozhodnutí o námitkách vlastníků k návrhu na vyhlášení (zřízení) zvláště chráněného území v podstatě na roveň tzv. smluvní ochraně dle § 39 zákona o ochraně přírody a krajiny; (veřejnoprávní) smlouva dle § 39 zákona o ochraně přírody a krajiny je přitom bezpochyby závazná a upravuje subjektivní práva a povinnosti vlastníků.

59. Z výše uvedených důvodů tedy zdejší soud dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí lze považovat za rozhodnutí dle § 65 odst. 1 s. ř. s.; proto také soud žalobu věcně projednal.

V.c) Obecně k námitce nepřezkoumatelnosti

60. Z věcného hlediska se Krajský soud v Brně musel vypořádat primárně s otázkou tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Případná nepřezkoumatelnost by totiž z povahy věci vedla k nutnosti dané rozhodnutí zrušit, neboť by soud nemohl správnost závěrů žalovaného – v rozsahu závisujícím na míře nepřezkoumatelnosti – podrobit kontrole.
61. Žalobce v daném smyslu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2013, č. j. 1 Afs 92/2012-45, dle kterého „[v] obecné rovině lze k otázce nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí podotknout, že nevypořádá-li se správní orgán v rozhodnutí o oprávněm prostředku se všemi uplatněnými námitkami, způsobuje to nepřezkoumatelnost rozhodnutí spočívající v nedostatku jeho důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.]. Z ustálené judikatury správních soudů vyplývá, že z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestřené účastníkem za nerozhodné, nesprávné nebo jinými řádně provedenými důkazy vyvrácené, podle které právní normy rozhodl a jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů. Rozhodnutí, jehož odůvodnění obsahuje pouze obecný odkaz na to, že napadené rozhodnutí bylo přezkoumáno a jeho důvody shledány správnými, je nepřezkoumatelné, neboť důvody, o něž se výrok opírá, zcela chybějí (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 2. 1993, č. j. 6 A 48/1992-23, publikovaný ve Správním právu pod č. 27/1994, nebo nově rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71).“
62. S citovanými judikaturními závěry, které byly v rozhodnutích správních soudů již nespočetněkrát vysloveny a potvrzeny, Krajský soud v Brně bezezbytku souhlasí. Zároveň však k nim musí dodat, což standardně činí i Nejvyšší správní soud, mezi mnoha jinými např. i v rozsudku ze dne 18. 7. 2018, č. j. 6 As 33/2018-36, že „ačkoliv je třeba na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí z hlediska ústavních principů důsledně trvat, nemůže být tato povinnost chápána zcela dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován ve světle okolností každého jednotlivého případu. Zároveň tento závazek nemůže být chápán tak, že vyžaduje za všech okolností podrobnou odpověď na každý jednotlivý argument a každou dílčí námitku účastníka řízení. Podstatné je, aby se soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi základními námitkami účastníka řízení tak, aby žádná z nich nezůstala bez náležité odpovědi (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 13), případně, za podmínek tomu přiměřeného kontextu, je možné se spokojit i s akceptací odpovědi implicitní, což připouští i Ústavní soud (např. usnesení ze dne 18. 11. 2011, sp. zn. II. ÚS 2774/09, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 – 72). Odpověď na základní námitky totiž v sobě může v některých případech konzumovat i odpověď na některé námitky dílčí a související (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 – 130, nebo obdobně též rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Afs 25/2009 – 98 ze dne 25. 3. 2010)“.
63. V návaznosti na výše uvedené zdejší soud předznamenává, že je toho názoru, že se žalovaný s námitkami žalobce přezkoumatelným způsobem vypořádal (o čemž v podstatě svědčí i podrobná polemika žalobce se závěry žalovaného, která by bez stanovisek

žalovaného, o která se lze opřít, nebo vůči nimž se lze vymezit, nebyla možná), byť to v některých případech bylo spíše implicitně a artikulovanější odpověď by byla žádoucí, popřípadě soud musel některé závěry žalovaného korigovat. K vypořádání jednotlivých námitek se zdejší soud vysloví níže.

V.d) Věcné posouzení žaloby

64. Zásadní námitku představuje tvrzení žalobců, že výskyt chráněných druhů motýlů na území navrhované přírodní památky nebyl dostatečně zjištěn, potažmo že se neopíral o podklady dostatečné z kvalitativního i časového hlediska, popřípadě tvrzení, že se žalovaný s takovými námitkami řádně nevypořádal.
65. K dané námitce a souvisejícím tvrzením je možné uvést, že odůvodnění rozhodnutí žalovaného na straně 10, které se této problematice týká, je na samé hraně přezkoumatelnosti, resp. že žalovaným zde uvedené závěry nejsou zcela přesvědčivé. Soud však vzal v potaz skutečnost, že odvolací řízení představuje s řízením před správním orgánem jeden celek a je toho názoru, že ve spojení s rozhodnutím Krajského úřadu v konečném hodnocení ob stojí i rozhodnutí žalovaného.
66. Za paušalizující či nesprávné tak soud považuje tvrzení žalovaného, že „proces vyhlášení je procesem legislativním a v rámci řízení o námitkách vlastníků nelze kvalitu podkladů nikterak přezkoumávat“. K tomu je třeba poznamenat, že předmětem obecně závazného předpisu, a v tomto smyslu „legislativního“ charakteru, byla pouze otázka vymezení evropsky významných lokalit nařízením vlády č. 318/2013 Sb. Jak již bylo řečeno výše, příloha č. 931 k tomuto nařízení vymezila evropsky významnou lokalitu Morava – Chropýňský luh; zároveň mezi evropsky významnými druhy uvedla motýly druhu modrásek bahenní a ohniváček černočárný, kdy navrhovanými kategoriemi zvláště chráněných území měly být národní přírodní rezervace a přírodní památka (obě pouze v části předmětné evropsky významné lokality). Následné řízení o návrhu přírodní památky (i řízení dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny) již představovalo řízení správní dle správního řádu, kdy z hlediska samotného konstituování přírodní památky je celý proces ukončen vyhlášením přírodní památky nařízením kraje.
67. Vymezení samotné evropsky významné lokality tak je skutečně věcí vlády a správním orgánům v řízení o námitkách vlastníků nepřísluší hodnotit jak správnost jejího vyhlášení, tak to, na základě jakých podkladů k vyhlášení došlo. Ovšem plně v jejich kognici je posouzení, zda tyto podklady jsou dostačující pro následné stanovení přírodní památky, kdy v případě zjištění (kvalifikované) přítomnosti příslušného zvláště chráněného druhu je v zásadě třeba zvláště chráněné území – např. zde přírodní památku – vyhlásit. Zde soud odkazuje na § 45c odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny (ve spojení právě s nařízením č. 318/2013 Sb.), dle kterého „[k] zajištění udržení příznivého stavu evropských stanovišť nebo stanovišť evropsky významných druhů, které jsou předmětem ochrany evropsky významných lokalit, lze území evropsky významných lokalit nebo jejich části vyhlásit za zvláště chráněná území nebo zde zřídit smluvně chráněná území podle § 39. Vyžaduje-li udržení příznivého stavu předmětu ochrany evropsky významné lokality přísnější ochranu než podle odstavce 2, stanoví vláda nařízením u této evropsky významné lokality nebo její části kategorie zvláště chráněných území, ve kterých je příslušné orgány ochrany přírody vyhlásí, nebude-li tato ochrana zajištěna smluvně. Takto vláda postupuje v případě, že tato evropsky významná lokalita není dosud vyhlášena za zvláště chráněné území a její ochrana není zajištěna ani smluvně podle § 39.“ Modrásek bahenní a ohniváček černočárný přitom jsou zařazeni na

seznam druhů v zájmu Evropských společenství, vyskytující se na území České republiky - Druhy živočichů a rostlin vyžadující zvláštní územní ochranu (příloha 2 část A. vyhlášky č. 166/2005 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, v souvislosti s vytvářením soustavy NATURA 2000; jedná se zároveň o silně ohrožené druhy dle bodu 2. přílohy III č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny).

68. Zdejší soud tedy obecně souhlasí s odkazem žalobců na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2015, č. j. 6 As 304/2014-50, v němž Nejvyšší správní soud hodnotil, zda závěry vyplývající z biologických hodnocení byly postaveny na dostatečných základech, a zda je tedy naplněn předpoklad pro vyhlášení přírodní památky. Zároveň je však toho názoru, že i přes poněkud „nešťastnou“ shora citovanou pasáž odůvodnění rozhodnutí žalovaného ve spojení s rozhodnutím Krajského úřadu ob stojí. Je totiž zřejmé, že existencí a obsahem podkladových materiálů se žalovaný, byť velmi stručně, zabýval, a to v návaznosti na závěry reprodukováné z rozhodnutí Krajského úřadu, v němž bylo uvedeno, o jaké materiály opíral svůj závěr Krajský úřad (viz citace na s. 6 – 8 rozhodnutí žalovaného, která reprodukuje s. 4 – 5 odůvodnění rozhodnutí Krajského úřadu, a také pokračování na s. 8 rozhodnutí žalovaného, které se týká zákresu biotopu předmětu ochrany, tedy obou motýlích druhů).
69. Zejména lze zmínit, že rozhodnutí Krajského úřadu se opírá i inventarizační průzkumy (na základě požadavku Krajského úřadu) obou předmětných druhů motýlů, které byly do správního spisu zařazeny pod sp. zn. KUZL 65448/2013 (modrásek bahenní) a KUZL 65454/2013 (ohniváček černočárný). V obou případech byla řešitelem společnost Mott MacDonald Praha, spol. s r. o., kdy u ohniváčka černočárného terénní průzkum probíhal v období od 28. 4. 2010 do 6. 6. 2010, u modráška bahenního od 22. 7. 2011 do 24. 7. 2011. V obou případech byla přítomnost daných druhů v lokalitě Záříčských luk potvrzena, zejména v případě modráška bahenního jsou nálezy lokalizovány v severní části navrhované přírodní památky a rovněž v ochranném pásmu, kterýchžto částí se námitky žalobců týkají především.
70. Rovněž Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Regionální pracoviště správa CHKO Bílé Karpaty (dále jen „AOPK“) se v dokumentu zaevidovaném ve spise Krajského úřadu dne 11. 5. 2015 pod č. j. 28745/2015 vyjádřila o přítomnosti modráška bahenního v roce 2014 na území navrhované přírodní památky, přičemž bylo doporučeno ponechat pro oba druhy ochranu populací v rozsahu navrhované Přírodní památky Záříčské louky; zabezpečení jejich ochrany v režimu „základní ochrany“ (viz § 45c zákona o ochraně přírody a krajiny) považovala AOPK za nedostatečný (obdobně viz také dokument téhož pracoviště AOPK zaevidovaný ve správním spise dne 13. 4. 2015 pod č. j. 23492/2015). Přítomnost obou chráněných druhů je nepřímo potvrzována také přípisem AOPK (opět totožné pracoviště jako výše) zaevidovaného dne 30. 7. 2015 pod č. j. 47824/2015, které se týká botanického a entomologického průzkumu provedeného dne 8. 7. 2015 na základě podnětu strážce přírody ze dne 7. 7. 2015 z důvodu nevhodného posečení luk, a to i v severní části navrhované přírodní památky (tento podklad přitom, stejně jako další materiály, ze kterých správní orgány vycházely, dokumentuje na území růst krvavce totenu, na kteroužto rostlinu je modrásek bahenní výživově vázán). V podrobnostech ve vztahu ke zde uváděným podkladům odkazuje soud na s. 5 rozhodnutí Krajského úřadu.

71. Zmínit je třeba také nálezy obou druhů motýlů v dané lokalitě evidované v Nálezové databázi AOPK (č. j. 53124/2013 a 53123), které prokazují výskyt těchto druhů, byť se opírají především o průzkumy z let 2008 a 2009. Jak uvedl ve svém rozhodnutí i Krajský úřad, přítomnost modráska bahenního v dotčené lokalitě potvrzuje i znalecký posudek č. 2/2010 (č. j. 65444/2013) zpracovaný dne 15. 8. 2010, který se týkal zejména posouzení vlivu záměru těžby štěrkopísku v lokalitě Hejtman na populaci modráska bahenního; z toho posudku vyplývá, že podél polní cesty (cyklostezka, úsek 1 a 2) byla zaznamenána vývojová stadia uvedeného motýla, živné rostliny i kolonie mravenců, na které je tento druh vázán – daná lokalita spadající do navrhovaného prostoru přírodní památky a ochranného pásma byla dle předmětného posudku hodnocena jako (velmi) významná (případné rozšíření cyklostezky by na populaci druhu mělo potenciálně významný až velmi významný negativní vliv). Orgány ochrany přírody již před zahájením vyhlásovacího procesu předmětnou lokalitu sledovaly, což je doloženo např. inventarizačními průzkumy rostlin (Batoušek, 2009 – č. j. KUZL 65440/2013) a motýlů (Bělín, 2008 – č. j. KUZL 65461/2013), které potvrzují mimořádný přírodovědný význam dotčeného území.
72. Žalobci doložili v řízení před soudem materiál posléze provedený jako důkaz – Odborný biologický podklad Ing. Mgr. M. P. Tento dokument analyzuje situaci v místě, a to na základě výsledků biologických průzkumů zejména z let 2015 a 2016, kdy ze svého pohledu srovnává skutečnou situaci v lokalitě Záříčských luk s podklady, které pro vyhlášení přírodní památky předložil Krajský úřad. Ing. Mgr. P. tak kritizuje návrh na vyhlášení předmětné památky tak, že návrh nekoresponduje s přírodními podmínkami prostředí a většina předmětu ochrany je dle jeho názoru nerelevantní (s. 4 tohoto hodnocení). Kritice jsou podrobeny i plány péče (jeden pro roky 2013 – 2023, jeden pro roky 2012 – 2021), kdy jsou mezi nimi shledávány rozpory. Na straně 34 svého hodnocení Ing. Mgr. P. navrhuje úpravu rozlohy Přírodní památky Záříčské louky, kdy ji situuje zejména do jižní části nynějšího území, drobně rozšiřuje východním směrem a navrhuje zcela nové oddělené území na západ od současné přírodní památky; dle tohoto návrhu by daná přírodní památka již nezahrnovala pozemky v blízkosti pozemků žalobců, na nichž se nachází štěrkopískové ložisko, ani přístupovou cestu k těmto pozemkům, kdy by hranice přírodní památky byla na jih od tohoto „zájmového“ prostoru.
73. Při celkovém vyhodnocení zmíněných podkladů vychází soud z toho, že přítomnost obou chráněných druhů je na navrhovaném území přírodní památky kontinuálně zjišťována a pozorována minimálně od roku 2008. Podklady, které shromáždil zejména Krajský úřad do doby pravomocného rozhodnutí o námitkách vlastníků, považuje soud za relevantní a akceptovatelné ve vztahu ke konečnému rozhodnutí o ploše dané přírodní památky. Přestože žalobci předložený Odborný biologický podklad Ing. Mgr. P. k tomuto vymezení vznášejí výhrady, má soud za to, že i tento podklad vypovídá o pozorování a přítomnosti obou druhů motýlů (popř. vývojově důležité populace krvavce totenu) v prostoru nynější Přírodní památky Záříčské louky (a to i v její severní části, jíž se žaloba dotýká především) a jejího ochranného pásma; v ochranném pásmu byl výskyt dokumentovaný zejména v podkladovém materiálu pro elaborát Ing. Mgr. P. v podobě práce S., J., D., J. Inventarizace; tuto práci provedl soud rovněž jako samostatný důkaz, kdy podobně jako Ing. Mgr. P. dospívá k závěru o výskytu zejména modráska bahenního v severní části přírodní památky a v jejím ochranném pásmu). Byť lze sice uznat, že v některých lokalitách se jedná o výskyt spíše menší, nelze hovořit o absenci chráněných druhů a pro ně výživově významných rostlin. Rovněž žalovaný ve svém rozhodnutí konstatoval, že

výskyt předmětných druhů – byť dle žalobců nízký – nepopírali v odvolacím řízení ani žalobci. Podobné závěry pak po vyhodnocení zmíněných důkazů konstatuje i zdejší soud (viz také níže).

74. Dále soud uvádí, že na základě shora uvedeného přehledu podkladů, které jmenoval ve svém rozhodnutí především Krajský úřad, nelze zjednodušeně tvrdit, že žalobou napadené rozhodnutí vychází jen ze zcela neaktuálních podkladů či podkladů, které vzhledem k jejich stáří již zcela zjevně nemohou být relevantní. Zároveň pozdější zjištění, prezentovaná v materiálu Ing. Mgr. P., který soudu poskytl žalobci, nevypovídá o zjevném excesu správních orgánů při určování hranic a ochranného pásma dané přírodní památky, neboť i tato pozorování o výskytu jedinců chráněných druhů vypovídají; tento „oponentní“ materiál žalobců na s. 33 uvádí na mapkách zákresy míst „vysokých koncentrací těchto jedinců, popř. „jádrové území“ jejich výskytu, nepopírá však výskyt i další. Přitom i žalobci prezentovaný materiál Průzkumy modráska a ohniváčka od autorů M a P. (2015), který sloužil jako podklad pro Odborný biologický podklad Ing. Mgr. P., „jádrové území“ modráska bahenního situuje částečně i do lokality, o kterou žalobci jeví zájem především, a to přístupové cesty k ložisku štěrkopísku. Dle názoru soudu se přitom ochrana zvláště chráněného druhu v rámci evropsky významné lokality nemusí v rámci zvláštní územní ochrany omezovat pouze na místa, kde je výskyt jedinců těchto druhů nejintenzivnější, kdy zejména u živočichů je třeba počítat s tím, že se mezi jednotlivými místy svého výskytu přemísťují či jinak migrují (např. za potravou – zde viz zmíněný krvavec toten) a lze jen těžko narýsovat úsečku, za kterou se z konkrétních míst, kde byli v jednotlivém okamžiku zdokumentováni, a to např. ve větším počtu, již nebudou pohybovat a nebudou vyžadovat ochranu; v tomto smyslu je dle názoru soudu potřeba počítat s jistou „rezervou“ pro pohyb jedinců chráněného druhu živočicha a za splnění dalších podmínek není nezbytně nutné omezit územní ochranu toliko na místa, které by bylo možné (slovy podkladu předloženého žalobci) označit za „jádrová území“.
75. K této části žaloby pak soud dodává, že ve zvažovaném kontextu nepovažoval za rozhodné ani námitky žalobců (zejména prostřednictvím hodnocení Ing. Mgr. P.) vůči plánu (plánům) péče o přírodní památku (viz § 38 zákona o ochraně přírody a krajiny). Plán péče je přijímán v samostatném procesu, je to odborný a koncepční (podkladový) materiál, pro fyzické ani právnické osoby není závazný (§ 38 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny). Významu nabývá např. při rozhodování orgánů ochrany přírody a krajiny. Námitky týkající se tohoto plánu by tak žalobci mohli vznášet zejména v souvislosti s případným rozhodováním orgánů ochrany přírody a krajiny (např. o souhlasech apod.); v nynějším kontextu však nelze hovořit o rozporu plánu péče s rozhodnutím Krajského úřadu či žalovaného, nebo o takovém nedostatku, který by způsobil nezákonnost napadeného rozhodnutí, které je předmětem nynějšího přezkumu především (k plánům péče viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2012, č. j. 5 As 12/2011-167).
76. Pakliže žalobci namítali, že podklady pro prokázání výskytu chráněných druhů motýlů se vztahovaly na původní a značně rozlehlější území návrhu přírodní památky, konstatuje k tomu soud dvojí. Jednak se žalovaný k dané námitce, byť částečně povšechným způsobem (označením tvrzení žalobců za spekulace), částečně opět ne zcela přesvědčivě (zmínkou o „legislativním“ procesu při konstituování evropsky významné lokality a omezením okruhu námitek vlastníka dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny), vyjádřil na straně 10 svého rozhodnutí. Odpověď žalovaného je však znovu třeba brát

v kontextu s rozhodnutím Krajského úřadu, kdy se tento správní orgán výslovně vyjádřil, s odkazem na již shora rekapitulované podkladové materiály, že na území navrhované přírodní památky byli nalezeni zástupci chráněných druhů motýlů; rozhodnutí správních orgánů se tak netýkalo, ve vazbě na podkladové materiály, pouze celku evropsky významné lokality, nýbrž cíleně navrhované plochy přírodní památky (viz s. 6 rozhodnutí Krajského úřadu). V těchto souvislostech lze odůvodnění rozhodnutí žalovaného v daném směru akceptovat.

77. Zároveň je třeba v návaznosti na výše uvedené, a to i při hodnocení rozhodnutí žalovaného, brát v potaz to, že Krajský úřad některým námitkám žalobců částečně vyhověl, a to zejména tím, že vyjmul některé pozemky žalobců z území navrhované přírodní památky. Týká se to především pozemků p. č. x, x, x, x, x (vše k. ú. x), u nichž Krajský úřad poměrně podrobně uvedl, že zohlednil záměr těžby štěrkopísku na části z těchto pozemků a také přihlédl k tomu, že dané pozemky, mající charakter orné půdy, jsou využívány k intenzivní zemědělské výrobě; Krajský úřad vzal v potaz též výsledky biologických průzkumů, omezenou přítomnost (absenci) chráněných druhů na těchto pozemcích a povahu těchto pozemků z hlediska na nich přítomných biotopů. Soud zde v podrobnostech odkazuje na poměrně podrobné odůvodnění na s. 8 rozhodnutí Krajského úřadu, v souvislosti s nímž je třeba hodnotit i rozhodnutí žalovaného.
78. Další námitky žalobců v sobě spojovaly dva aspekty – jednak otázku tvaru území přírodní památky a jejího ochranného pásma, jednak s tím související problematiku povahy metodických pokynů, podle kterých měly správní orgány při stanovování tvaru přírodní památky a vymezení ochranného pásma postupovat.
79. Žalobci tak poukázali na bod 2.4 písm. g) Metodiky, dle níž by chráněné území mělo mít co nejjednodušší tvar, kdy nevhodné jsou zejména složité „amébovitě“ tvary, kterým lze předejít například arondací některých méně hodnotných pozemků nebo vyhlášením vhodného ochranného pásma. Byť je v tomto směru rozhodnutí žalovaného poněkud stručné, soud s ním souhlasí. Samotné stanovení tvaru přírodní památky, pakliže jím nedochází k přímému zásahu do práv vlastníků, nespadá pod rámec námitek, které mohou vlastníci v řízení dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny vznášet. Žalobci přitom v podstatě nebrojí ani tak proti tvaru navrhované přírodní památky, jako spíš proti tomu, že přírodní památka byla navržena na jejich pozemcích, popřípadě na pozemcích, které souvisí s jejich záměrem těžby štěrkopísku. K otázce stanovení území přírodní památky se soud vyjádřil již výše. K problematice tvaru přírodní památky uvádí, že při pohledu na její vymezení nikterak nemůže přisvědčit tomu, že její tvar by byl nějak nadměrně složitý, či snad „amébovitý“ (to se snad mohlo týkat původního záměru předmětné přírodní památky, nikoli jejího konečného stavu po úpravě a zohlednění námitek oprávněných osob). Kromě výběžku v severozápadní části se jedná o v podstatě kompaktní tvar; navíc „arondace“ ve smyslu Metodiky bylo dosaženo stanovením ochranného pásma v severní části navrženého území, které vyrovnalo nepravidelnost spočívající ve zmíněném výběžku přírodní památky v severozápadní části. Převažující severní část přírodní památky nad železniční tratí tak má, při zohlednění ochranného pásma, v podstatě pravidelný – protáhlý obdélníkový – tvar. S ohledem na tuto skutečnost, s přihlédnutím k výše uvedenému, jsou již zbytečné polemiky o povaze a závaznosti metodických pokynů, neboť je zřejmé, že Metodika byla dodržena. Právě s přihlédnutím k této skutečnosti lze opět odůvodnění rozhodnutí žalovaného na s. 11 akceptovat.

80. Obdobné jako stanovení tvaru přírodní památky (včetně ochranného pásma) se týká i vymezení ochranného pásma jako takového. K tomu, proč bylo toto ochranné pásmo vymezeno ve zvolené podobě, se vyjádřil především Krajský úřad, a to relativně podrobně na s. 8 svého rozhodnutí. Šlo o zohlednění potenciálního biotopu předmětů ochrany, zajištění dostatečné rozlohy a celistvosti chráněného území, udržení vhodných podmínek pro existenci předmětů ochrany, identifikovatelnost území v terénu apod.; nelze přitom přehlédnout také výskyt jedinců chráněných druhů motýlů na území ochranného pásma, což vyplývá i podkladů předložených žalobci (viz hodnocení Ing. Mgr. P.). Blíže soud odkazuje na zmíněné odůvodnění rozhodnutí Krajského úřadu, popřípadě na odůvodnění na s. 13 rozhodnutí žalovaného.
81. I za situace, kdy soud pojímá okruh námitek, které mohou vlastníci v řízení dle § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny vznášet, jako poměrně široký, nemůže blíže zohledňovat tvrzení týkající se toho, že existují biologicky mnohem vhodnější území, které se měla stát předmětem územní ochrany. Žalobci – vlastníci pozemků – zde nejsou v pozici, že by jim příslušelo hájit zájmy ochrany životního prostředí nad rámec námitek, které se přímo dotýkají jejich vlastnického práva; v tomto směru nejsou nositeli veřejného subjektivního práva. K vymezení území přírodní památky a ochranného pásma se soud vyjádřil již výše; námitky směřující nad rámec přímého dotčení vlastnických práv žalobců nemůže soud zohledňovat, a to se týká i případného „návrhu“ rozšíření přírodní památky o „biologicky hodnotnější území“. V tomto smyslu se vyjádřil i žalovaný a soud jeho odůvodnění přijímá.
82. Bez ohledu na „spor“ mezi žalobci a žalovaným o povahu a závaznost metodických pokynů soud dále konstatuje, že se neztotožňuje s námitkami žalobců, dle kterých se žalovaný dostatečně nevyjádřil k problematice „konfliktních“ pozemků, které by dle Metodiky neměly být zařazovány do ploch zvláště chráněných území. Poměrně podrobné odůvodnění se nachází na s. 12 rozhodnutí žalovaného. Ne se všemi zde formulovanými závěry může soud souhlasit či je považovat za příliš relevantní [např. že těžbu na pozemcích žalobců chystá společnost EKO Agrostav, a.s., byť jejímž jediným akcionářem je žalobce a), jedná se o subjekt odlišný od žalobců, či zjednodušující závěry týkající se závaznosti Metodiky], přesto se s jádrem příslušného odůvodnění ztotožňuje. Jak již bylo řečeno výše, Krajský úřad záměr těžby štěrkopísku respektoval, a to také tím, že příslušné pozemky k námitkám žalobců vyjmul z území navrhované přírodní památky. Žalovaný se poté k dané problematice relevantním způsobem vyjádřil, když poukázal na důvody, které vedou k potřebě zařadit do území ochranného pásma přístupovou cestu ke zmíněnému nevýhradnímu ložisku štěrkopísku. Byť velmi stručně tak přece jen se žalovaný vyjádřil k poměření zájmu na těžbě štěrkopísku a na ochraně přírody a krajiny, a to se zohledněním charakteristik daného místa, kdy poukázal na to, že poměrování významnosti zájmu na těžbě štěrkopísku (tedy zájmů ekonomických) a zájmů na ochraně přírody a krajiny (zájmů veřejných), bude probíhat v rámci řízení o případné výjimce, a to jako územní, tak druhové. Jak již soud uvedl, důvody pro samotné navržené území přírodní památky shledal relevantními – lze souhlasit s žalovaným, že za takové situace, kdy ložisko samo nebylo zahrnuto do zvláště chráněného území, je poměrování konkrétních v kolizi stojících zájmů věcí především navazujících řízení, která jsou na tuto otázku speciálně zaměřená.
83. Pokud přitom žalobci ve vztahu ke konfliktnosti území, která by neměla být zařazována do návrhu zvláště chráněného území, odkazují na bod 2.4 písm. i) Metodiky, pak se soud

ani věcně nedomnívá, že by došlo k jeho porušení, neboť do území dané přírodní památky žádné „pozemky využívané k těžbě surovin“ zařazeny nebyly – těžba na pozemcích vyjmutých z lokality přírodní památky v době rozhodování Krajského úřadu a žalovaného dosud ještě ani neprobíhala, kdy za rozhodné v tomto směru nemůže soud považovat různé projekty a podklady směřující k plánované budoucí těžbě (i kdyby tedy byly extenzivně za „pozemky využívané k těžbě surovin“ považovány přístupové cesty k nevyhrazenému ložisku, tak k okamžiku rozhodnutí ani žádná těžba neprobíhala; budoucí plány těžby pak mohou být, jak již bylo uvedeno, z hlediska zejména přístupových cest, předmětem budoucích řízení o příslušných výjimkách). Žalobci naznačovaný „konflikt“ byl v době rozhodování žalovaného pouze potenciální, kdy vůbec není zřejmé, zda těžba šterkopísku skutečně započne. Apodikticky prezentované závěry žalobců tak nejsou zcela v souladu se zněním předmětné Metodiky, která zřejmě nemá na mysli zohledňování čistě potenciálního využívání území v budoucnosti.

84. Za výše popsaného stavu, kdy soud dospěl k závěru, že správní orgány se s námitkami žalobců vypořádaly přezkoumatelným způsobem, vzaly v potaz závazné aspekty věci (důvody pro zvláštní územní ochranu) a v podstatě příslušná ustanovení Metodiky respektovaly, považuje soud polemiky týkající se závaznosti Metodiky (či obecně metodických pokynů) za nadbytečnou (viz také výše).
85. Pouze pro úplnost tak ke zde tematizovaným námitkám žalobců zdejší soud uvádí, že v rozsudku ze dne 16. 8. 2010, č. j. 2 Afs 53/2010-63, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„[p]okyny ministerstev jsou interními předpisy, které upravují a sjednocují praxi správních orgánů. Přestože pokyny ministerstev nejsou obecně závaznými právními předpisy, správní orgány mají povinnost se jimi ve své právní praxi řídit, což neplatí pouze v případě, že by se taková praxe neslučovala s obecně závaznými právními předpisy. Nejvyšší správní soud se povahou metodických pokynů a závazností správní praxe správních orgánů zabýval již v několika svých rozhodnutích, na základě kterých je možné stručně definovat závaznou správní praxi pomocí 1. kritéria zákonnosti – musí se jednat výhradně o praxi (činnost, příp. nečinnost), která je stanovena v souladu se zákonem, resp. vytvořena na základě zákonem svěřené pravomoci, přičemž nesmí zasahovat do zákonem zaručených práv soukromých osob, a 2. kritéria předvídatelnosti – praxe je ze strany příslušných správních orgánů všeobecně přijímána a dodržována, je možné legitimně očekávat stejný postup v podobných případech.“* V rozsudku ze dne 29. 5. 2014, č. j. 4 Azs 92/2014-21, Nejvyšší správní soud shrnul, že *„ustálená právní praxe je relevantní pro posouzení, zda zde existuje legitimní očekávání jednotlivců, že správní orgán bude posuzovat jejich věc obdobně jako jiné srovnatelné věci posuzované v minulosti stejným orgánem. Naopak z této judikatury nelze nijak dovodit právo správního orgánu, aby jeho ustálená praxe byla soudem shledána jako souladná se zákonem, zejména v případě, kdy, jak stěžovatel sám připouští, tato praxe dosud správními soudy posouzena nebyla.“* V rozsudku ze dne 25. 10. 2006, č. j. 8 Afs 3/2005-59, Nejvyšší správní soud uvedl, že *„interní normativní akty (interní normativní směrnice) [...] pro správce daně představují pokyn nadřízeného orgánu. Ve vztazích služební nadřízenosti a podřízenosti obecně platí povinnost řídit se pokyny nadřízeného orgánu, avšak jen jestliže dané pokyny neodporují zákonu“.* K tomu v rozsudku ze dne 3. 9. 2015, č. j. 9 Afs 310/2014-36, Nejvyšší správní soud dodal, že *„[j]e-li určitá správní praxe upravena vnitřním předpisem, lze se od ní odchýlit v případech zvláštních, atypických“.* V rozsudku ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Ans 1/2005-55, Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„[j]estliže se takováto (správní) praxe vytvořila, správní orgán se od ní nemůže v jednotlivém případě odchýlit, neboť takový jeho postup by byl libovůlí, která je v právním státě (viz čl. 1 odst. 1 Ústavy) nepřipustná. Ze zásady zákazu libovůle a neodůvodněně*

nerovného zacházení (viz čl. 1 věta první Listiny základních práv a svobod) vyplývá princip vázanosti správního orgánu vlastní správní praxí v případě, že mu zákon dává prostor pro uvážení, pokud se taková praxe vytvořila. [...] Je-li určitá správní praxe upravena vnitřním předpisem, je přípustné (a zároveň nutné) se od něho výjimečně odchýlit v konkrétním případě, jde-li o případ zvláštní a atypický [...] Obecně se odchýlit od určité správní praxe, jež se vytvořila, správní orgán může, avšak zásadně pouze pro futuro, z racionálních důvodů a pro všechny případy, kterých se praxí zavedený postup správního orgánu dotýká.“

86. V dané věci tak lze některé závěry žalovaného označit za zkratkovité, pokud bez dalšího metodické pokyny nepovažuje za závazné; závazný charakter totiž nabýt mohou, zejména pokud se na jejich základě vytvořila ustálená správní praxe. Ačkoli tedy odůvodnění rozhodnutí žalovaného je v daném směru částečně nesprávné (nikoli však nepřezkoumatelné), na zákonnost jeho rozhodnutí samo o sobě nemůže mít vliv, neboť, jak bylo již poukázáno, k odchýlení se od Metodiky nedošlo a zároveň se k souladu postupu orgánů ochrany přírody s metodikou žalovaný vyslovil.
87. Žalobci výrazně akcentují význam ložiska štěrkopísku, které se nachází na východ od navrhovaného území přírodní památky, a to na pozemcích, které jsou v jejich vlastnictví. Žalobci zmiňují silný veřejný zájem na těžbě tohoto štěrkopísku, který má vyplývat z platného územního plánu města Chropyně (opatření obecné povahy č. 1/2013, usnesení č. ZM 08/20/2013 ze dne 1. 1. 2014), ze závazného stanoviska Krajského úřadu Zlínského kraje odboru životního prostředí a zemědělství ze dne 4. 5. 2015, č. j. KUZL 72360/2014-KUSP 72360/2014 ŽPZE-MI, obsahující souhlas k trvalému odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu („Chropyně – těžba štěrkopísku v lokalitě Hejtman a její následná rekultivace“), dále ze stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí) na záměr „Chropyně, těžba štěrkopísku v lokalitě Hejtman a její následná rekultivace“ ze dne 24. 8. 2011, č. j. KUZL 71736/2010, sp. zn. 71736/2010 ŽPZE-MV; dále žalobci poukazují na Regionální surovinovou politiku Zlínského kraje, Zásady územního rozvoje Zlínského kraje, Studie limitů těžby, postupné využitelnosti a ochrany zásob ložisek nerostných surovin se zřetelem na ložiska štěrkopísků Zlínského kraje a také na skutečnost, že Zlínský kraj se potýká s velmi nízkou plošnou roztěžeností ložisek štěrkopísku (zmíněné dokumenty a skutečnosti žalobci nenavrhli ve věci jako důkaz).
88. Soud nepovažuje za důvodnou námitku žalobců, že ve výše uvedeném směru je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné, potažmo soud považuje za poněkud zavádějící tvrzení, že se žalovaný s danými námitkami vypořádal pouze tak, že žádný veřejný zájem neexistuje (tedy zájem na těžbě). Poměrně podrobnou odpověď lze totiž najít jednak na s. 12 napadeného rozhodnutí, především pak na s. 14 – 16 napadeného rozhodnutí. Žalovaný zde jednak konstatoval, že okolnost zamýšlené těžby štěrkopísku „*ovšem není zcela veřejným zájmem a zájem souvisejícím s běžným obhospodařováním, zemědělských pozemků, na kterou by se měl brát významný ohled*“ (s. 12) a poté se zmiňuje o konfliktu mezi zájmem na ochranu přírody a zájmy žalobců na využití svých zemědělských pozemků a právu je využít k těžbě nerostného bohatství (s. 14). Žalovaný konstatoval, že limitace práv žalobců byla dána již vyhlášením evropsky významné lokality v daném prostoru, kdy stanovení zvláštní územní ochrany – přírodní památky – není v rozporu např. se souhlasným stanoviskem k posouzení vlivů na životní prostředí dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Žalovaný také zvážil ochranu ložisek nerostných surovin jakožto

veřejného zájmu dle čl. 7 Ústavy, žalobci zmíněné koncepční materiály (např. Regionální surovinovou politiku Zlínského kraje) a dospěl k názoru, se kterým soud může souhlasit, že rozhodným v daném směru byl zájem na ochraně přírody a krajiny. Nelze přitom opět pustit ze zřetele, že ložisko šterkopísku se nenachází přímo v území Přírodní památky Záříčské louky, nýbrž do něj spadá přístupová cesta. V souladu s názorem žalovaného soud poukazuje na to, že případný veřejný zájem na těžbě šterkopísku, případně kolidující se zájmem na ochraně přírody a krajiny, bude v tomto směru předmětem zejména navazujících řízení, v jejichž rámci eventuálně bude poměřována intenzita zájmu na těžbě a intenzita zájmu na ochraně přírody a krajiny (viz např. § 43 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny ve znění účinném do 31. 5. 2017: *„Výjimky ze zákazů ve zvláště chráněných územích podle § 16, 26, 29, 34, § 35 odst. 2 a § 36 odst. 2 lze povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, nebo tehdy, pokud povolená činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území.“*); nynější žalobou napadené rozhodnutí se tak s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu zájmu na těžbě šterkopísku zásadním způsobem nedotklo. Za daných podmínek tak soud opět považuje rozhodnutí žalovaného za přezkoumatelné a akceptovatelné.

89. Pouze pro úplnost pak v souvislosti s žalobci namítaným čl. 7 Ústavy (dle kterého *„[s]tát dbá o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství“*) soud uvádí, že nelze z tohoto ustanovení, které hovoří o „šetrném využívání“ bez dalšího dovozovat, že by byl dán zájem na vytěžení předmětného ložiska šterkopísku. Aspekt šetrného využívání přírodních zdrojů a ochrany přírodního bohatství se projevuje i ve zohlednění zájmů ochrany přírody a stanovení „citlivých“ podmínek pro těžbu; právě tato hlediska mohou být zvažována v navazujících správních řízeních souvisejících s případně chystanou těžbou šterkopísku a jeho přepravy v dotčeném území.
90. Za důvodnou nepovažuje soud ani žalobní námitku, dle níž žalovaný k zamítnutí námitek žalobců ve správním řízení přistoupil pouze s ohledem na ekonomické zájmy, nikoli s ohledem na zájmy ochrany přírody. V tomto směru je sice možné považovat poznámku na konci napadeného rozhodnutí, že na žalobcem a) avizované biologické hodnocení území (které mělo být dokončováno) není třeba čekat *„již s ohledem na čerpání případných finančních prostředků vyčleněných pro dokončení vyhlášení a náležitostí s tím spojených“*, za poněkud nešťastnou či nevhodnou, je však zřejmé, že to nebyl rozhodující důvod pro vydání napadeného rozhodnutí. Předmětná pasáž rozhodnutí žalovaného sice obsahuje i některé další ne zcela vhodné formulace (opětovný odkaz na „legislativní“ proces vedoucí k vyhlášení přírodní památky), je však zřejmé, že žalovaný rozhodl ve věci (aniž by vyčkával na předložení aktuálního biologického hodnocení od žalobců) proto, že se domníval, že *„[p]odklady založené ve spise jednoznačně dokládají existenci daných druhů v místě“*. Jak již bylo uvedeno, s tímto hodnocením se ztotožňuje i zdejší soud. Proto považuje Krajský soud v Brně za nerozhodné i námitky, že na předložení biologického hodnocení měl žalovaný vyčkat, a to také proto, že žalobcům dle jejich názoru vzniklo „legitimní očekávání“, že k němu bude žalovaný přihlížet, a to na základě sdělení Krajského úřadu ze dne 3. 8. 2016, č. j. KUZL 54341/2016, jímž se žalobci cítili být závazně vyzváni k předložení předmětného hodnocení. Dané biologické hodnocení totiž ve věci dle soudu skutečně nebylo rozhodné a pozornost mu byla věnována v řízení před soudem, kdy se soud domnívá, že v podstatě potvrzuje správnost rozhodnutí žalovaného. Případný související nedostatek ve vedení spisu (to, že písemnost Krajského úřadu ze dne 3. 8. 2016 nebyla zařazena do spisu) nelze v daném kontextu považovat za vadu, která by

mohla mít za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí; pro posouzení věci pak nemá význam ani shora zmíněné vyřízení stížnosti žalobců dle § 175 správního řádu ředitelem Krajského úřadu.

91. Ve světle všech shora uvedených důvodů považuje soud také převážně za neplodnou při mezi stranami o argumenty, které zazněly ve vyjádření k žalobě a následných četných replikách. Tyto spory se, nahlíženo prizmatem rozhodných důvodů pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí, týkaly skutečností a tvrzení, které se nakonec ukázaly zcela vedlejšími, eventuálně toliko rozhojňovaly argumentaci takovým způsobem, že se nemohly dotknout jádra problému. Například se to týká věcného rozsahu námitek, které v režimu § 40 odst. 4 zákona o ochraně přírody a krajiny mohou vznášet dotčení vlastníci. Žalovaný totiž i v situaci, kdy popíral relevanci některých námitek, tyto v podstatě projednal (např. soulad s Metodikou apod. – viz výše). Dalším takovým příkladem je možnost náhrady za omezení vlastnického práva v důsledku vyhlášení přírodní památky nebo spor o způsobilosti a akceptovatelnosti kompenzace za omezení vlastnických práv. Totéž se týká námitek, které žalobci vznášeli ve vztahu k pozemkům jiných osob, zejména k těm, na kterých se nacházela přístupová cesta k ložisku šterkopísku – přestože žalovaný popíral možnost žalobců vznášet námitky tohoto druhu, přece jen se nutností zvláštní území ochrany i k ploše, na které se tyto pozemky nacházejí, věnoval (soud zde poznamenává, že souhlasí s argumentací žalobců, že mohli vznášet námitky i např. k zařazení pozemků ve vlastnictví jiných osob do plochy přírodní památky, pakliže takový postup měl vliv na jejich vlastnická práva a povinnosti; to však neznamená, že by tyto námitky musely být věcně oprávněné, zde právě v kontextu se začleněním pozemků s přístupovou cestou do dané přírodní památky). Nosné důvody pro zřízení přírodní památky totiž byly jiné a nezávislé na těchto skutečnostech.
92. Za zcela planou však v daném směru, byť se těchto otázek soud již v tomto rozsudku dotkl, nebylo možné považovat námitku, dle které žalovaný ve věci neprovedl řádný test proporcionality, týkající se střetu zájmů veřejných (ochrana nerostného bohatství a ochrana přírody a krajiny), jakož i střetů zájmů veřejných (ochrana přírody a krajiny) a soukromých (užívání pozemku, včetně případné těžby); z toho důvodu se soud k této problematice alespoň stručně vysloví.
93. Lze přisvědčit žalobcům, že ve věci nebyl proveden „ukázkový“ test proporcionality, jehož podoba vyplývá např. z nálezu Ústavního soudu ze dne 12. 10. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 4/94 (č. 214/1994 Sb.). Na druhou stranu je však zřejmé, že střet různých konfliktních zájmů správní orgány zohledňovaly a daný „test“ tak přinejmenším v implicitní formě provedly. Zde lze opětovně odkázat zejména s. 14 – 16 rozhodnutí žalovaného, které se zabývaly konfliktem mezi zájmem na těžbě šterkopísku (popř. ochranou ložisek nerostných surovin) a zájmem na ochraně přírody. Jak již bylo uvedeno, s tímto hodnocením soud vyslovil souhlas (soud opět v podrobnostech odkazuje na napadené rozhodnutí); prvek proporcionality lze dále spatřovat také v tom, že původně navrhovaný rozsah Přírodní památky Záříčské louky byl změněn, a to i k návrhům žalobců (opětovně viz vyjmutí pozemků s ložiskem šterkopísku), popř. některé dotčené pozemky byly přerazeny z území přírodní památky do jejího ochranného pásma. Za jistý projev proporcionality v úvahách žalovaného je možné považovat i to, že žalovaný při rozhodování o území přírodní památky v návrhu na její vyhlášení bral v potaz to, že z titulu vymezení zvláště chráněného území a jeho ochranného pásma dojde jen k relativně nevýrazné změně povinností žalobců oproti dosavadnímu stavu, kdy se v místě již nachází evropsky významná lokalita

vymezená nařízením vlády (srov. s. 16 odstavec první rozhodnutí žalovaného). Nadto žalovaný i Krajský úřad se ve svých rozhodnutích věnovali tomu, proč je ochrana dotčeného území v režimu tzv. základní ochrany dle § 45c zákona o ochraně přírody a krajiny nedostatečná – v případě podloženého a kvalifikovaného zjištění existence zástupců chráněných druhů, pro které vláda ve svém nařízení stanovila jako relevantní formu územní ochrany zřízení přírodní památky, bylo třeba k vyhlášení přírodní památky přistoupit; přítomnost jedinců chráněných druhů motýlů vyplývá z podkladů zařazených do správního spisu (podrobně viz výše).

VI. Závěr a náklady řízení

94. Na základě výše uvedeného soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
95. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci ve věci úspěch neměli (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.
96. Výrok o náhradě nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení se opírá o § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Soud osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neuložil, právo na náhradu nákladů tak tato osoba nemá (osoba zúčastněná na řízení navíc ve věci ani neučinila žádný kvalifikovaný úkon a nezúčastnila se ani ústního jednání před soudem).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 18. prosince 2018

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu